

zmateční stížnosti, že se z nich dalo dovozovati, že obžalovaný se nedopustil vykořisťování, jemu za vinu kladeného, nýbrž že ve skutečnosti byli on a jeho manželka podvodným způsobem poškozeni. Okolnost, že dlužníci sami obžalovanému odměnu nabízeli, byla pro posouzení věci nerozhodnou, neboť ke skutkové podstatně přečinu úvěrové lichvy se nevyhledává, by pachatel sám odměnu žádal. Další okolnost, že manželka obžalovaného opatřovala peníze s námahou, bylo též považovati za bezvýznamnou proto, že nebylo obžalovaným tvrzeno, že s opatřováním peněz byly spojeny pro něho nebo pro jeho manželku výlohy. Pokud konečně jde o otázku, zda byla odměna za opatření peněz přiměřená, dlužno poznamenati, že k řešení této otázky byl povolán jedině nalézací soud. Ježto tudíž zamítnutím oněch návrhů nebyla obhajoba zkrácena, není tu důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 4 tr. ř.

Věcně provádí stížnost důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. jen potud, pokud vytýká rozsudku, že posoudil mylně otázku nepoměrných výhod, t. j. otázku nápadného nepoměru hodnot plnění. Ani v tomto směru nelze zmateční stížnosti přiznati oprávnění. Lze sice souhlasiti s jejím náhledem, že pojem nápadného nepoměru hodnot je relativním, že dlužno při zkoumání otázky, zda jde o nápadný nepoměr, přihlížeti k okolnostem případu, ale dlužno zároveň zdůrazniti, že soud první stolice přihlížel k poměrům, zejména k tomu, že obžalovaný a poškození jsou státními úředníky nižších hodnostních tříd, a k tomu, že obžalovaný netvrdil, že s opatřením peněz byly spojeny výlohy, a že shledal za tohoto stavu věci v tom, že obžalovaný požadoval a dal si poskytnouti odměnu 10 Kč ze 100 Kč za dobu necelého měsíce, právem nápadný nepoměr hodnot plnění. Pokud obhájce obžalovaného nadhodil při veřejném roku, prováděje důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., otázku, že nalézací soud měl přihlížeti též ku platební způsobilosti dlužníků obžalovaného a k jeho riziku, dlužno sice uznati, že při jednáních úvěrních jest počítati i s obvyklou, nepřemrštěnou premii za riziko, jež věřitel na se bere tím, že poskytuje úvěr. Než nalézací soud neměl příčiny, zabývati se touto otázkou, poněvadž obžalovaný nehájil se tím, že považoval své dlužníky za úvěru neschopné, a neuvedl též žádných okolností, z nichž by riziko vyplývalo, naopak obžalovaný pokládal své dlužníky za osoby dobře situované, úvěru schopné, takže s rizikem ani nepočítal.

Čís. 2054.

Starosta obce a obecní radní požívají ochrany §u 68 tr. zák., i když provádějí osobně politickou exekuci podle §§ů 3, 4 čís. nař. z 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

(Rozh. ze dne 21. srpna 1925, Zm II 98/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 15. ledna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 81 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Ve vývodech, jimiž provádí důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., dovozuje zmateční stížnost, že výkonným orgánem, pověřeným výkonem exekuce a k němu formálně oprávněným, byl pouze radní D-ý, nikoli také starosta K., že tudíž starosta nešel k obžalovanému jako osoba úřední, nýbrž v zastoupení obce jako vymáhající věřitelky. Dovolává se při tom §§u 3 a 4 císařského nařízení ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák., dle nichž mají prý představení obcí politickou exekuci ohledně peněžitých příspěvků nebo pokut, připadajících ve prospěch obce, prováděti svými vlastními orgány. Takovýmto výkonným orgánem, pověřeným provedením exekuce, byl v tomto případě dle názoru zmateční stížnosti pouze obecní radní D-ý. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Starosta obce K. a obecní radní D-ý přišli podle rozsudkového zjištění do domu obžalovaného provádět politickou exekuci pro pokutu za škody způsobené drůbeží. Peněžitě pokuty uvedeny jsou v §u 3 uvedeného císařského nařízení mezi oněmi peněžitými plněními, která mají podle tohoto předpisu k nařízení úřadů vybírati jejich vlastní orgány nebo v jejich jméne a z jejich uložení orgánové obcí. Pak-li se někdo s tímto plněním obmešká nebo nechce-li je zcela nebo z části plniti, má podle druhého odstavce téhož §u politický úřad právo, když by upomenutí o ně, jež by buď sám nebo prostřednictvím obecního orgánu učinil, zůstalo bez účinku, použití exekučních prostředků, které mají jindy místo za příčinou vymáhání nezaplacených přímých daní. Rozsudek zjišťuje, že v tomto případě byl ku provedení exekuce zmocněn obecní úřad. Toto zjištění dochází opory jednak ve svědeckém udaji starosty K-a, jednak v trestním oznámení, které bylo při hlavním přelíčení čteno, a jehož se rozsudek výslovně dovolává jako pramene svých skutkových zjištění a v němž se uvádí, že si starosta K. vyžádal u okresní politické správy povolení k provedení politické exekuce na obžalovaném, které mu jmenovaným úřadem dne 26. srpna 1924 bylo povoleno. Je na biledni, že, ať provedení exekuce povoleno bylo obecnímu úřadu nebo starostovi obce, v němž rozsudek vzhledem k příslušným ustanovením obecního zřízení spatřuje vším právem představitele obecního úřadu, starosta K. konal svůj úřad také tehdy, když odebral se do domu obžalovaného k provedení exekuce osobně, a že nepozbyl tento jeho krok povahy úředního výkonu ani tím, že si jako vykonavatele exekuce, jako výkonný orgán přibral radního D-ého, ani posléze tím, že tam šel také, by, ať již z jakékoli příčiny, sám sepsal o exekuci protokol. Zmateční stížnost označuje tudíž starostu obce a to již vzhledem na veřejnoprávní povahu peněžitého poplatku, k jehož vydobytí exekuce byla prováděna, a na zmocnění, udělené k tomu cíli nadřízeným úřadem, neprávem za pouhého zástupce vymáhající věřitelky a stejně neprávem upírá mu formální oprávnění k výkonu exekuce.

Čís. 2055.

S hlediska §u 36 zbroj. pat. stačí, má-li kdo zbraň vůbec při sobě; nezáleží na podnětu a účelu nosení (na př. k cíli použití při divadelním